

BORNHOLMS
R E G I O N S K O M M U N E

UDVALGENES MÅL FOR BUDGET 2021

December 2020

INDHOLD

Mål for Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget.....	3
Langsigtede mål	3
Mål for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.....	3
Mål for Børne- og skoleudvalget	10
Langsigtede mål	10
Mål for Børne- og Skoleudvalget.....	11
Mål for Social- og sundhedsudvalget	17
Langsigtede mål	17
Mål for Social- og Sundhedsudvalget.....	18
Mål for Natur- og Miljøudvalget.....	28
Langsigtede mål	28
Mål for Natur- og Miljøudvalget.....	29
Mål for Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	33
Langsigtede mål	33
Mål for Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget.....	34

MÅL FOR ØKONOMI, ERHVERVS- OG PLANUDVALGET

Langsigtede mål

Oversigt over udvalgets langsigtede mål	Det langsigtede mål – relation til visionsspor
1. Bedre rammevilkår for de bornholmske virksomheder	<i>At skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028</i>
2. Flere boliger i boligbyerne	<i>At udvikle nye, attraktive boliger og boligområder på tværs af Bornholm</i>
3. Modernisering af bevarende lokalplaner	<i>At udvikle nye, attraktive boliger og boligområder på tværs af Bornholm eller At skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028</i>
4. Strategiske helhedsplaner for boligbyerne	<i>At udvikle nye, attraktive boliger og boligområder på tværs af Bornholm eller At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder</i>
5. BRK som attraktiv arbejdsplads	<i>At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt</i>
6. ØEPU vil sætte retning for arbejdet med at gøre Bornholm til et klima- og bæredygtigt samfund i forhold til elforsyning, varmforsyning, grøn mobilitet, affald, økologi og Bright Green Island.	<i>At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt, samt at Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder.</i>

Mål for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Mål nr. ØEPU-01

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	
Langsigtet mål	ØEPU vil sikre bedre rammevilkår for de bornholmske virksomheder, bl.a. gennem mere dialog med erhvervslivet samt bedre virksomhedsbetjening i forhold til byggesager.
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget vil på baggrund af dialog med erhvervslivets parter i løbet af 2021 udvikle en brugbar model brugertilfredshedsundersøgelse, og afprøve denne med henblik på at etablere en baseline for at kunne måle fremskridt. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget vil prioritere lokalplanudarbejdelse, således at erhvervslivet gives mulighed for at fastholde aktivitetsniveau Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget vil i forlængelse af arbejdet med erhvervsstrategien udarbejde handlingsplaner til udmøntning af strategiske indsatser for at skabe bedre rammevilkår for de bornholmske virksomheder
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> der i dialog med erhvervslivet er udarbejdet og godkendt en brugbar model for brugertilfredshedsundersøgelse, og at denne er afprøvet

	<ol style="list-style-type: none"> 2. udarbejdelsen af lokalplaner understøttes således at det er muligt for byggeerhvervene at fastholde aktivitetsniveauet 3. Der er udarbejdet handlingsplan for realiseringen af de strategiske indsatser i erhvervsstrategien
--	--

Mål nr. ØEPU-02

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	
Langsigtet mål	ØEPU vil igangsætte plan- og udviklingsproces for flere boliger i boligbyerne, således at der i løbet af perioden 2018-2021 udvikles allerede udlagte områder, svarende til 800 nye boliger
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget har inden udgangen af 2021 tilrettelagt og gennemført processen for udvikling af Filetgrunden i Nexø, herunder skitser for mulige udstykninger, forskellige boligtyper, rekreative områder, sammenhæng til den øvrige by mv.</i> <p><i>Målet forventes gennemført med særlig fokus på at skabe grundlaget for at forskellige typer investorer kan være interesseret i boligbyggeri</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. <i>Etablering af udviklingsgruppe for bolig- og erhvervsprojekter, der sikrer intern koordinering af investorhenvendelser og erhvervs- og boligprojekter (modtagekontor)</i> 3. <i>Planlægning og afholdelse af strategiske dialogmøder med almene boligselskaber med fokus på ny- og ombygninger</i> 4. <i>Udarbejdelse af investeringsplan for grundkapitalindsud til almene boliger, herunder prioriteringer ift. boligtyper, der henvender sig til familie- og ældreegnede boliger</i> 5. <i>Udarbejdelse af økonomisk model for boligudvikling (, fx gennem anvendelse af dele af provenuet fra salg af kommunale ejendomme til reinvestering i udviklings- og salgsprocesser)</i> 6. <i>Fortsat håndhævelse af bopælspligten</i>
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> 1. der for området er udarbejdet et af udvalget godkendt materiale, der kan benyttes i dialogen med potentielle investorer og udviklere

Mål nr. ØEPU-03

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	

Langsigtet mål	ØEPU vil modernisere bevarende lokalplaner i byerne på Bornholm med henblik på at skabe bedre balance mellem bevaring og udvikling af bymiljøerne, herunder en skarpere afgrænsning af det egentlig bevaringsværdige
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal i 2021 arbejde videre med formen på de bevarende lokalplaner, herunder en stillingtagen til hvad der er bevaringsværdigt (herunder behovet for de enkelte planer) og en opdateret områdefordeling. Arbejdet gennemføres i dialog med de lokale byforeninger.</i> 2. <i>Udarbejdelse af arkitekturpolitik for Bornholms Regionskommune (jf. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalgets mål for 2020), herunder udarbejdelse af eksempelsamling med inspiration til om- og nybyggeri fra Bornholm og fra andre steder med særligt bevaringsværdige boligområder. Eksempelsamlingen skal inspirere borgere, bygherrer og investorer til, hvordan man kan arbejde med boligudvikling og bevaring, herunder hvordan nyt og gammelt byggeri kan komplementere hinanden.</i>
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Der er gennemført dialogprocesser med byforeninger, som kan ligge til grund for udarbejdelse af en opdateret områdefordeling

Mål nr. ØEPU-04

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	
Langsigtet mål	ØEPU vil i løbet af valgperioden igangsætte strategiske udviklingsplaner for fire byer. Udviklingsplanerne vil indgå som grundlag for anlægsstrategier for de enkelte byer
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none">1. <i>Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget skal i løbet af 2021 have udarbejdet langsigtede investeringsplaner for realisering af de igangværende strategiske udviklingsplaner for Allinge, Rønne, Nexø og Åkirkeby</i>2. <i>Identificering af fortætningspotentialer i byer med udviklingsplaner (Allinge, Nexø, Åkirkeby og Rønne) med henblik på investordialog</i>
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none">1. Der er truffet politisk beslutning om igangsættelse af strategisk udviklingsplan for en af byerne med bopælspligt

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt.
Langsigtet mål	ØEPU vil i løbet af valgperioden arbejde målrettet på at udvikle Bornholms Regionskommune som attraktiv arbejdsplads, med særlig fokus på medarbejdertrivsel
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Regionskommunen skal i 2021 arbejde med nedbringelse af sygefraværet med differentierede måltal i centrene, men den ambition om at BRK holder sig under landsgennemsnittet</i> 2. <i>Regionskommunen skal i 2021 arbejde med at øge medarbejdertrivslen med differentierede handlingsplaner, herunder med særligt fokus på at styrke den sociale kapital (tillid, samarbejder og retfærdighed) bredt i organisationen.</i> 3. <i>Regionskommunen skal i 2021 udarbejde en udviklingsstrategi for organisationen BRK, der understøtter, at BRK også i årene fremover er en attraktiv arbejdsplads. Dette omhandler bl.a., at der skal sættes politiske mål for trivsel, arbejdsmiljø og rekruttering. Arbejdet med politikken skal tage udgangspunkt i en analyse af regionskommunen som arbejdsplads (herunder inddragelse af eksisterende målinger og nøgletal).</i> 4. <i>Regionskommunen skal i 2021 samle op på de erfaringer vedrørende nye måder at arbejde på, som medarbejderne oplevede under Corona-krisen. Med fokus på borgerne og organisationen skal de gode løsninger fastholdes og videreudvikles, så medarbejderne oplever BRK som en arbejdsplads, hvor der er mulighed for at en fleksibel tilgang til arbejdet, og hvor der er mulighed for at prøve nye løsninger af. Det gælder både i arbejdsplanlægningen i forhold til mødeafholdelse, mulighed for hjemmearbejde, mulighed for øget fleksibilitet mv. samt en åben og nysgerrig tilgang til nye måder at løse opgaver for og sammen med borgerne. En vigtig del af at udvikle BRK til en mere attraktiv arbejdsplads er inddragelse af medarbejderne og deres idéer.</i>
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Når de differentierede måltal i centrene er indfriet 2. Når den sociale kapital i centrene kan dokumenteres forbedret gennem trivselsmålinger 3. Målet forventes opnået, når - der er vedtaget en udviklingsstrategi for organisationen BRK 4. Målet forventes opnået, når der er godkendt en erfaringsopsamling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget med henblik på, at erfaringerne efterfølgende indgår i ovennævnte udviklingsstrategi for BRK

Mål nr. ØEPU-06

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt.
Langsigtet mål	ØEPU vil sætte retning for arbejdet med at gøre Bornholm til et klima- og bæredygtigt samfund i forhold til elforsyning, varmforsyning, grøn mobilitet, affald, økologi og Bright Green Island.
Mål for budget 2021:	1. <i>At udvalget godkender en udmøntningsplan for elementerne i energistrategi i 2021</i>
Målet vurderes opnået når:	1. Målet vurderes opnået, når udvalget godkender en handlingsplan for udmøntning af de strategiske indsatser i energistrategien.

Mål nr. ØEPU-07

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt.
Langsigtet mål	ØEPU vil sætte retning for arbejdet med at gøre Bornholm til et klima- og bæredygtigt samfund i forhold til elforsyning, varmforsyning, grøn mobilitet, affald, økologi og Bright Green Island.
Mål for budget 2021:	1. <i>Udvalget vil i 2021 understøtte arbejdet med den grønne omstilling af det bornholmske samfund gennem anbefalinger til kommunalbestyrelsens udmøntning af BRK's grønne tilskudspulje</i>
Målet vurderes opnået når:	1. Målet er nået når pengene fra den grønne tilskudspulje er uddelt til kvalificerede projekter

Mål nr. ØEPU-08

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt. Samt at Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder.
Langsigtet mål	ØEPU vil sætte retning for arbejdet med at gøre Bornholm til et klima- og bæredygtigt samfund i forhold til elforsyning, varmforsyning, grøn mobilitet, affald, økologi og Bright Green Island.
Mål for budget 2021:	1. <i>På baggrund af det i 2020 igangsatte arbejde på området udarbejdes i 2021 politik og strategi for "Grøn mobilitet".</i>
Målet vurderes opnået når:	1. Målet er opnået, når der er udarbejdet en politik og strategi for grøn mobilitet

MÅL FOR BØRNE- OG SKOLEUDVALGET

Langsigtede mål

Oversigt over udvalgets langsigtede mål	Det langsigtede mål – relation til visionsspor
<p>1. BSU vil i samarbejde med forældre og civilsamfundet hjælpe alle børn til at realisere deres potentiale. Det skal ske i et innovativt læringsmiljø, der understøtter børnenes åbenhed, nysgerrighed og læringsparathed. Det skal bidrage til at reducere de bornholmske børns behov for støtteforanstaltninger og udvikle børnene til at blive ressourcestærke samfundsborgere.</p>	<p>At fremme chancen for at børn og voksne på Bornholm bliver så ressourcestærke som muligt</p>
<p>2. Kvaliteten i de kommunale dagtilbud og folkeskoler skal styrkes, og der skal arbejdes bevidst med formidling, så den faktuelle kvalitet og oplevede kvalitet harmonerer.</p>	<p>At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder</p>
<p>3. BSU vil i valgperioden fortsat optimere økonomien og de menneskelige ressourcer i tilbud til og omkring vores børn og unge, for at levere kommunale tilbud bedst og billigst.</p> <p>Derfor vil BSU i valgperioden iværksætte et eftersyn af de tværgående sammenhænge mellem kommunens tilbud til og omkring børn og unge. Her vil der både være fokus på børne- og skoleområdet, men også sammenhængen til andre centre og politikområder for at sikre overgangene.</p>	<p>At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt</p>
<p>4. Bright Green Island – i Børnehøjde</p> <p>Børn og unge skal opnå bevidsthed om, hvordan de hver især er med til at påvirke naturen og klimaet og bæredygtige fællesskaber. De skal vide, at de med deres mange valg i hverdagen kan påvirke og ændre på miljøet lokalt som globalt. Det indbefatter omtanke, medansvarfølelse, naturforståelse og kærlighed til naturen. Derfor ønsker BSU at integrere bæredygtighed i dannelsesbegrebet for bornholmske børn og unge i alderen 0 – 18 år.</p>	<p>At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt</p> <p>At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder</p>

Mål for Børne- og Skoleudvalget

Mål nr. BSU-01

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At fremme chanceligheden for at børn og voksne på Bornholm bliver så ressourcestærke som muligt.
Langsigtet mål	BSU vil i samarbejde med forældre og civilsamfundet hjælpe alle børn til at realisere deres potentiale. Det skal ske i et innovativt læringsmiljø, der understøtter børnenes åbenhed, nysgerrighed og læringsparathed. Dette skal bidrage til at reducere de bornholmske børns behov for støtteforanstaltninger og udvikle børnene til at blive ressourcestærke samfundsborgere.
Mål for budget 2021:	<p>Følgende delmål følges der op på år for år med baseline i år 2017, for at vurdere om det langsigtede mål nås:</p> <ul style="list-style-type: none">• Andelen af gode læsere skal hæves, så vi kommer tættere på det nationale mål om 80% gode læsere.• Karaktergennemsnittet i folkeskolen skal hæves, så det kommer op på landsgennemsnittet. Karaktergennemsnittet lå i skoleåret 2016/2017 på 6,4 på de bornholmske folkeskoler, hvor det på landsplan lå på 7,0.• Andelen af uddannelsesparate skal op på landsgennemsnittet. I 2017 havde 83,5% af 9. klasses afgangseleverne i folkeskolerne på Bornholm mindst fået karakteren 2 i både dansk og matematik. På landsplan var det 88,1%. Ambitionen er dermed at øge andelen af elever der mindst får karakteren 2 i dansk og matematik med 4,6 procentpoint.• Sprogtesten i 3 årsalderen skal vise forbedring af børnene sproglige evner. I 2017 blev 93 børn vurderet til at have behov for en sprogvurdering. Denne viste, at 54 børn havde behov for en fokuseret indsats og 9 børn havde behov for en særlig indsats.• Sprogtestning i skolestarten skal vise en forbedring i børnenes sproglige evner. I 2017 havde 10,2% af børnene, som var startet i skole, behov for en fokuseret indsats og 9,6% af børnene havde behov for en særlig indsats. På nationalt niveau har 10% behov for en fokuseret indsats og 5% behov for en særlig indsats.• Andelen af unge, der starter en ungdomsuddannelse skal øges. I 2017 var 85,8% af de unge efter 10. klasse startet på en ungdomsuddannelse, hvilket er over landsgennemsnittet. Ambitionen er at komme tættere på det nationale mål om, at 90 % af en årgang gennemfører en uddannelse.• Trivslen i folkeskolen skal øges. På en skala fra 0 til 5 lå trivselsmålingen i 2017 på 0,1 under gennemsnittet på landsplan hvad angår faktorerne 'faglig trivsel', 'social trivsel' samt 'støtte og inspiration' og 0,2 under landsgennemsnittet

	<p>på landsplan hvad angår 'ro og orden'. Målet er at komme helt op på landsgennemsnittet eller over.</p> <p>Børn og unges sundhed skal løftes generelt. Denne indsats skal forankres som en del af Social- og Sundhedsudvalgets mål om en Folkesundhedspolitik. På skoleområdet er målet, at alle bornholmske folkeskoler er røgfri skoler i skoletiden senest juni 2020.</p>
Målet vurderes opnået når:	<p>I 2019 og 2020 udarbejdes én sammenhængende børn- og ungepolitik, som erstatter de eksisterende politikker, strategier og planer. Den nye børne- og ungepolitik og tilhørende handleplaner tager afsæt i den langsigtede målsætning og skal forholde sig aktivt til, hvordan vi mest hensigtsmæssigt sikrer, at også børn med specielle behov lærer mest muligt.</p> <p>I 2019 og 2020 startes fuldskalaudgaven af DE SMÅ BØRNS BORNHOLM i samarbejde med SUS og Egmont fonden. Et 8 årig program som med udgangspunkt i et års intensivt for-projekt har identificeret fire centrale spor, (Tidlig indsats og opsporing, Dagtilbudsindsats, Myndighedssamarbejde, Netværk og lokalsamfund), som hver især indeholder en række indsats- og fokusområder. De fire spor udgør kernen i det ambitiøse programdesign og har vist at 0 – 6 årsområdet kan give alle øens børn et solidt fundament til at kunne stå imod de udfordringer, som livet giver. Og et program som vil kunne give værdifuld viden og læring ud over Bornholm til andre kommuner og regioner som står med lignende udfordringer.</p> <p>Der foretages en forældretilfredshedsundersøgelse i foråret 2020 med henblik på at se en begyndende effekt af 'Udviklingsplan for folkeskolen – fælles indsats'.</p>

Mål nr. BSU-02

<i>Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028</i>	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Kvaliteten i de kommunale dagtilbud og folkeskoler skal styrkes, og der skal arbejdes bevidst med formidling, så den faktuelle kvalitet og oplevede kvalitet harmonerer.

Mål for budget 2021:	<p>Der følges op på forældretilfredshedsundersøgelsen fra 2018 vedr. valg af folkeskole og fri grundskole med en ny undersøgelse. Undersøgelsen skal vise, om der har været en effekt af Udviklingsplanen.</p> <p>Hvad der ligger til grund for valg af folkeskole eller en fri grundskole undersøges ved at udsende spørgeskema til alle forældre, der har indskrevet barn i 0. klasse i sommeren 2019 og 2020. Undersøgelsestaterne skal aktivt bruges til både at formidle og udvikle den faktiske kvalitet og indhold i kommunens tilbud.</p> <p>Herudover følges der årligt op på følgende indikatorer, som udslagsgivende for, om oplevelsen af de kommunale dagtilbud og folkeskoler er forbedret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andelen der vælger de offentlige dagtilbud øges. I april 2017 var 25,3% af børnene indskrevet i privat daginstitution. • Andelen af forældre, der vælger folkeskolen til øges. I februar 2019 var andelen af elever indskrevet til en folkeskole på 65%. • Trivslen i folkeskolen skal øges. På en skala fra 0 til 5 lå trivselsmålingen i 2017 på 0,1 under gennemsnittet på landsplan hvad angår faktorerne 'faglig trivsel', 'social trivsel' samt 'støtte og inspiration' og 0,2 under landsgennemsnittet på landsplan hvad angår 'ro og orden'. Målet er at komme helt op på landsgennemsnittet eller over. • En bedre og mere målrettet kommunikation og dialog mellem skole og hjem
Målet vurderes opnået når:	<p>En øgning af forældre, der indskrives deres barn i folkeskolen i februar 2021.</p> <p>Alle skoler har udarbejdet en kommunikationspolitik.</p> <p>Alle skoler har lavet nye hjemmesider.</p> <p>Der er et dokumenterbart øget samarbejde mellem skole og lokalsamfund. Dette skal bl.a. fremgå af positiv pressedækning.</p>

Mål nr. BSU-03

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt
Langsigtet mål	<p>BSU vil i valgperioden fortsat optimere økonomien og de menneskelige ressourcer i tilbud til og omkring vores børn og unge, for at levere kommunale tilbud bedst og billigst.</p> <p>Derfor vil BSU i valgperioden iværksætte et eftersyn af de tværgående sammenhænge mellem kommunens tilbud til og omkring børn og unge. Her vil der både være fokus på børne- og skoleområdet, men</p>

	også sammenhængen til andre centre og politikområder for at sikre overgangene.
Mål for budget 2021:	<p>Der igangsættes et eftersyn af de tværgående sammenhænge mellem kommunens tilbud til og omkring børn og unge med henblik på at støtte overgangene bedst muligt. Incitamentsstrukturerne i disse overgange får et eftersyn. I denne forbindelse undersøges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om det er tydeligt hvor man skal henvende sig? • Om Bornholms Regionskommune har den rette tilbudsvifte? Er der eks. grundlag for at hjemtage en ydelse og oprette nye lokale tilbud? • Om der er den rette balance mellem børn, der benytter specialtilbud og almentilbud. I undersøgelsen tages udgangspunkt i den procent af børn/unge, der er inkluderet i dagtilbud og skoler holdt op imod børn/unge der opholder sig /undervises i specialtilbud pr. 1. september 2019. • Dokumentet "Den røde tråd" gennemgås med henblik på en ajourføring og præcisering. <p>Det undersøges blandt andet, hvordan dagtilbuddene arbejder hen imod at gøre børnene undervisningsparate. Det tydeliggøres i denne forbindelse, hvad barnet skal kunne, når der er et faseskift. Og der følges op på, hvordan der arbejdes med 3-årsscreeningen samt screeningen ved skolestart i forhold til at sikre undervisningsparathed. Ligeledes systematiseres sundhedsplejens screening.</p> <p>Den sammenhængende ungeindsats 15 til 25 år styrkes mellem centerne til styrkelse af overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse.</p>
Målet vurderes opnået når:	<p>Indikatorer for om målet er nået:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andelen af uddannelsesparate skal op på landsgennemsnittet. I 2017 havde 83,5% af 9. klasses afgangseleverne i folkeskolerne på Bornholm mindst fået karakteren 2 i både dansk og matematik. På landsplan var det 88,1%. Ambitionen er dermed at øge andelen af elever der mindst får karakteren 2 i dansk og matematik med 4,6 procentpoint. • Sprogtesten i 3 årsalderen skal vise forbedring i børnenes sproglige evner. I 2017 blev 93 børn i deres dagtilbud vurderet til at have behov for en sprogvurdering. Denne viste, at 54 børn havde behov for en fokuseret indsats og 9 børn havde behov for en særlig indsats. • Sprogtestning i skolestarten skal vise en forbedring i børnenes sproglige evner. I 2017 havde 10,2% af børnene, som var startet i skole, behov for en fokuseret indsats og 9,6% af børnene havde behov for en særlig indsats. På nationalt niveau har 10% behov for en fokuseret indsats og 5% behov for en særlig indsats.

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	<p>At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt</p> <p>At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder</p> <p>At fremme chanceligheden for at børn og voksne på Bornholm bliver så ressourcestærke som muligt</p>
Langsigtet mål	<p>Bright Green Island – i Børnehøjde</p> <p>Børn og unge på Bornholm skal opnå bevidsthed om, hvordan de hver især er med til at påvirke naturen og klimaet og bæredygtige fællesskaber. De skal vide, at de med deres mange valg i hverdagen kan påvirke og ændre på miljøet lokalt som globalt. Det indbefatter omtanke, medansvarfølelse, naturforståelse og kærlighed til naturen. Derfor ønsker BSU at integrere bæredygtighed i dannelsesbegrebet for bornholmske børn og unge i alderen 0 – 18 år.</p> <p><i>BSU ønsker en samlet plan for børns og unges grønne dannelse på Bornholm.</i></p>
Mål for budget 2021:	<p><i>Der ønskes styrkelse og synliggørelse af arbejde med grøn dannelse og i dagtilbud og skoler</i></p> <p>Der skal foretages en kortlægning af, hvordan folkeskoler og dagtilbud i dag arbejder med grøn dannelse med henblik på at videregive gode erfaringer, der kan styrke indsatsen og få arbejdet med grøn dannelse forankret i de enkelte folkeskoler og institutioner på en meningsgivende måde. Arbejdet skal ske i samarbejde mellem den centrale administration, de enkelte enheder og andre relevante aktører.</p> <p><i>BSU ønsker således en samlet plan for børns og unges grønne dannelse på Bornholm. Planen skal:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - tage afsæt i gældende målsætninger vedr. grøn bæredygtighed (jfr. aktuelle nationale, kommunale og lokale mål) inden for skole- og dagtilbud - bidrage til at synliggøre, hvordan skoler og dagtilbud i dag arbejder med grøn bæredygtighed - være inspirationsramme og sætte retning for udvikling af nye initiativer, der løbende understøtter grøn dannelse og uddannelse af de bornholmske børn og unge, der skal være med til at sikre en grønnere fremtid.

Målet vurderes opnået når:	- Der er udarbejdet en samlet plan (jfr. ovenstående) for børn og unges grønne dannelse på Bornholm
----------------------------	---

MÅL FOR SOCIAL- OG SUNDHEDSUDVALGET

Langsigtede mål

Oversigt over udvalgets langsigtede mål	Det langsigtede mål – relation til
1. SSU vil skabe rammer og muligheder for at kommunen har lokale tilbud indenfor udvalgets område fremfor at købe udenøjs fx botilbud indenfor det specialiserede voksenområde.	At skabe 1.000 nye jobåbninger i
2. SSU vil sammen med borgerne, deres pårørende og medarbejderne i kommunen skabe rammer og muligheder, som understøtter og giver de ældre handlekraft, så de kan leve et så meningsfuldt, selvstændigt og udfoldet liv som muligt. SSU understøtter trivsel, forebyggelse og en rehabiliterende tilgang i forhold til såvel de velfungerende ældre, de sårbare ensomme og de ældre med behov for pleje.	At skabe trivsel og arbejdsglæde i
3. SSU er øens største arbejdsgiver, og ved løsningen af kommunale opgaver skal vi være kendt for at være en god arbejdsplads med fokus på medarbejdertrivsel, rekruttering og en professionel samarbejdspartner. SSU understøtter frivillighed og inkluderende fællesskaber og vi inviterer til samarbejde med det øvrige samfund, som bidrager til at BRK fremstår, som en del af Bornholms positive image.	At Bornholm bliver det attraktive turist og virksomheder
4. SSU vil arbejde på, at de rammer og muligheder vi skaber ikke skaber ulighed, men chancelighed – og dermed øge alle borgeres mulighed for at lykkes og bidrage positivt.	At fremme chanceligheden for at Bornholm bliver så ressourcestærk
5. For at få mere kvalitet for pengene vil SSU udvikle kerneopgaverne på udvalgets område, herunder snitfladen mellem SSU's område og øvrige centre og eksterne samarbejdspartner.	At bruge vores tilgængelige og lokale muligheder

Mål for Social- og Sundhedsudvalget

Mål nr. SSU-01

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028		Opfølgning
Visionsspor	At skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028	
Langsigtet mål	SSU vil skabe rammer og muligheder for at kommunen har lokale tilbud inden for udvalgets område fremfor at købe udenøs fx botilbud inden for det specialiserede voksenområde.	
Mål for budget 2020:	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemgang af samtlige sager på bornholmske borgere på botilbud uden for Bornholm med henblik på at afdække mulighed for botilbud lokalt på Bornholm (Psykiatri og Handicap) • Gennemgang af sager i Børn- og Familie med henblik på at afdække mulighed for botilbud lokalt på Bornholm, når de unge overgår til voksenområdet. (Psykiatri og Handicap i samarbejde med Børn og Familie samt Ældre) • Afdække økonomien i forhold til etablering af lokale tilbud (Psykiatri og Handicap i samarbejde med Ejendom og Drift) • SSU bidrager med synliggørelse af jobmuligheder inden for udvalgets område 	
Målet vurderes opnået når:	<p>Der følges op på følgende indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andelen af bornholmske borgere udenøs, der har et botilbud på det specialiserede voksenområde er faldet 	<p>Der er oplevet et fald i det antal sager som har måttet placeres udenøs, hvilket har betydet en fastholdelse opgaveløsningen på Bornholm.</p> <p>Der opleves en stigende kompleksitet i opgaveløsningen, hvilket har krævet nyansættelser samt nødvendig opkvalificering af medarbejderne.</p>

Mål nr. SSU-02

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028		Opfølgning
Visionsspor	At skabe trivsel og arbejdsglæde i ældrelivet	

<p>Langsigtet mål</p>	<p>SSU vil sammen med borgerne, deres pårørende og medarbejderne i kommunen skabe rammer og muligheder, som understøtter og giver de ældre handlekraft, så de kan leve et så meningsfuldt, selvstændigt og udfoldet liv som muligt. SSU understøtter trivsel, forebyggelse og en rehabiliterende tilgang i forhold til såvel de velfungerende ældre, de sårbare ensomme og de ældre med behov for pleje.</p>	
<p>Mål for budget 2020:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udarbejdelse af en tværgående værdighedspolitik for hele voksenområdet (Psykiatri og Handicap i samarbejde med Ældre samt Sundhed og Forebyggelse) 2. Udmøntning af en strategi for anvendelse af § 18 midler, der har fokus på at udvikle nye og inkluderende aktiviteter og fællesskaber (Sundhed og Forebyggelse i samarbejde med Sekretariatet) 3. Seniorrådgiverne afdækker og afprøver nye metoder med inddragelse af civilsamfundet med henblik på opsporing og udvikling af indsatser mod ensomhed. (Sundhed og Forebyggelse) 4. Seniorstillinger: Der træffes beslutning om indhold i senioraftaler. 5. Demens: videre implementering af den nationale handleplan for demens. I et samarbejde mellem center for sundhed og forebyggelse og ældre. Handleplanen har bredt fokus på demens indsatser i kommune og på Bornholm og der følges op på disse indsatser jf. handleplanen. 	
<p>Målet vurderes opnået når:</p>	<p>Der følges op på følgende indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politisk stillingtagen i 2020 til en tværgående værdighedspolitik. • Antallet af senioraftaler i henhold til rammeaftalen er steget 	<p>I forhold til mål for 2020: Ad 1: Det videre arbejde med en tværgående værdighedspolitik</p>

		<p>forventes påbegyndt september 2020.</p> <p>Ad 2: Arbejdet afsluttet. Social- og Sundhedsudvalget godkendte på møde den 3. september 2020 nye retningslinjer for udmøntning af § 18 midler i kommunen, hvor der er fokus på inkluderende fællesskaber og aktiviteter – såvel eksisterende som nye fællesskaber.</p> <p>Ad 3: Arbejdet igangsat, idet seniorrådgiverne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Har indgået en samarbejdsaftale med Dansk Folkehjælp om afholdelse af et netværksskabende forløb for ældre. Et forløb, som skal gøre det muligt for ensomme, ældre at mødes og danne netværk i deres eget lokalområde. • Afdækker muligheden for: <ul style="list-style-type: none"> ○ At starte små grupper med borgere, som er ramt af ensomhed. ○ At få etableret fællesspisning i Rønne. Alle andres steder på øen er der fællesspisning i medborgerhusene. <p>Ad 4: Center for Ældre har i forbindelse med rekrutterings- og fastholdelsesarbejdet fokus på udarbejdelse af nye senioraftaler, som kan være attraktive for medarbejdere, som ellers ville kunne gå af p. gr. a. alder.</p> <p>Det er endnu ikke afklaring på indholdet og for rammerne i de fremtidige senioraftaler i Center Psykiatri og Handicap.</p>
--	--	--

		<p>Da der forventes et fremadrettet større behov /ønske for etablering af senioraftaler, kunne det være hensigtsmæssigt at der laves et fælles aftalesæt for dette gældende hele BRK.</p> <p>Ad 5: Arbejdet igangsæt, idet der arbejdes kontinuerligt med implementering af den Nationale Demenshandleplan med udgangspunkt i "Strategi og handleplan for demensindsatsen på Bornholm 2018 – 2020". Demenshandleplanen evalueres ultimo 2020 og vil danne grundlag for et oplæg til Social- og Sundhedsudvalget med forslag til en ny strategi og handleplan for perioden 2021 til 2025 - igen med et fokus på de nationale demensmål set i et lokalt perspektiv.</p>
--	--	---

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028		Opfølgning
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder	
Langsigtet mål	SSU er øens største arbejdsgiver, og ved løsningen af kommunale opgaver skal vi være kendt for at være en god arbejdsplads med fokus på medarbejdertrivsel, rekruttering og en professionel samarbejdspartner. SSU understøtter frivillighed og inkluderende fællesskaber og vi inviterer til samarbejde med det øvrige samfund, som bidrager til at BRK fremstår, som en del af Bornholms positive image.	
Mål for budget 2020:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ro på ældreområdet – balance mellem arbejdsmiljø, serviceniveau og bedre borgerforventninger inden for den økonomiske ramme. (Ældre) 2. Udvide anvendelsen af Peer to peer-metoden (hvilket indebærer, at en person, der har haft en psykisk sygdom – eller stadig har en psykisk sygdommen, men har lært at mestre den – i en afgrænset periode som frivillig støtter en bruger, der aktuelt har en psykisk sygdom) og ”Lær at tackle”-konceptet (Psykiatri og Handicap) 3. Afprøvning muligheder for anvendelse af digital virtuel støtte på genoptræningsområdet (Sundhed og Forebyggelse) 4. Udmøntning af en strategi for anvendelse af § 18 midler, der har fokus på at udvikle nye og inkluderende aktiviteter og fællesskaber (Sundhed og Forebyggelse i samarbejde med Sekretariatet) 	

<p>Målet vurderes opnået når:</p>	<p>Der følges op på følgende indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedbringelse af sygefravær • Budgetoverholdelse på ældreområdet • Trivselsmålinger • Andelen af tilfredse borgere som deltager i kvalitetstilsynet på Ældreområdet i 2020 er steget • Udbredelse af "Peer to Peer" og "Lær at tackle" <p>Stillingtagen til anvendelse af virtuel støtte på genoptræningsområdet</p>	<p>Ad 1: Center for Ældre arbejder i 'Ældreanalysen' med at balancere mellem arbejdsmiljø, serviceniveau og borgernes forventninger.</p> <p>Ad 2: Der er indhøstet rigtig gode erfaringer med både "Lær at tackle", samt "Peer to Peer" projekterne.</p> <p>Projekterne er støttet op i regi henholdsvis Center Psykiatri og Handicap, samt SIND, og det er målet at projekterne føres videre økonomisk og organisatorisk.</p> <p>Ad 3: Arbejdet igangsat, idet Genoptræningsafdelingen i BRK i 2019 igangsatte et forskningsprojekt, hvor borgere efter indsættelse af et kunstigt hofte- eller knæled får stillet en "ICURA Trainer" til rådighed, der digitalt understøttet træning. Indtil videre har 30 borgere undergået et 6 ugers digitalunderstøttet genoptræningsforløb med en gennemsnitlig patienttilfredshed på 86%. Derudover afprøver Genoptræningsafdelingen også en mere simpel udgave af digital understøttet træning - "ICURA Activity" - på borgere, som modtager træning i hjemmet. Modtagelsen af digital understøttet træning på Bornholm har overordnet været særdeles positiv, hos medarbejderne såvel som borgerne.</p> <p>Ad 4: Arbejdet afsluttet. <i>Se mål nr. SSU-02</i></p>
-----------------------------------	---	---

Mål nr. SSU-04

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028		Opfølgning
Visionsspor	At fremme chanceligheden for at børn og voksne på Bornholm bliver så ressourcestærke som muligt	
Langsigtet mål	SSU vil arbejde på, at de rammer og muligheder vi skaber ikke skaber ulighed, men chancelighed – og dermed øge alle borgeres mulighed for at lykkes og bidrage positivt.	
Mål for budget 2020:	<ul style="list-style-type: none"> • Temamøder om en sammenhængende ungeindsats mellem SSU, BSU og JUFU med fokus på fælles borgere. 	
Målet vurderes opnået når:	<p>Der følges op på følgende indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afholdelse af temamøder om en sammenhængende ungeindsats. 	<p>I regi af projekt Sammenhængende Ungeindsats er der holdt temamøder for følgegruppen på tværs af BSU, SSU og JUFU i februar 2019, maj 2019 og senest i januar 2020. På mødet i januar 2020 blev introduceret den konkrete nye møde- og samarbejdsmodel, som siden november 2019 har været under implementering på tværs af centre, som arbejder med unge. Næste følgegruppemøde planlægges ultimo juni 2020 som optakt til budgetproces 2021. Her forventes fremlagt en første evaluering fra især de unges synsvinkel på virkning og effekt af Sammenhængende Ungeindsats.</p>

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028		Opfølgning
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt	
Langsigtet mål	<p>For at få mere kvalitet for pengene vil SSU udvikle kerneopgaverne på udvalgets område, herunder snitfladen mellem SSU's område og øvrige centre og eksterne samarbejdspartner.</p> <p>SSU vil have det bedste ud af kommunens ressourcer ved at skabe synergi, når fx civilsamfundet, frivillige og pårørende inddrages i udvikling af nye muligheder og tilbud.</p>	
Mål for budget 2020:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forsat optimering af indsatsen på ældreområdet - herunder den rehabiliterende organisation. (Center Ældre) 2. Projekt med afprøvning af nye metoder til borgerinddragelse ved at understøtte/investere i indsatser initieret uden for kommunen på områder, hvor borgerne har deres energi og motivation. 3. Afdække behovet for specielle midlertidige boliger til unge på psykiatri og handicapområdet. (Center for Psykiatri og Handicap). 	
Målet vurderes opnået når:	<p>Der følges op på følgende indikatorer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indfrielse af målene i forhold til den rehabiliterende organisation <p>Stillingtagen til om der skal etableres specielle midlertidige boliger til unge på psykiatri og handicapområdet.</p>	<p>Ad 1: Center for Ældre arbejder fortsat rehabiliterende og har nu også mulighed for at følge udviklingen via LIS.</p> <p>Ad 2: Arbejdet igangsat.</p> <p>Ad 3: For at sikre et fortsat fokus på et muligt fremtidigt behov, bør det videre arbejde, som har været en del af det analysearbejde der er udført af Driftsgruppen for Voksenpsykiatri, fortsættes i Sekretariatet.</p>

MÅL FOR NATUR- OG MILJØUDVALGET

Langsigtede mål

Oversigt over udvalgets langsigtede mål	Det langsigtede mål – relation til visionsspor
1. Vi vil fortsat bevare, sikre og udvikle Bornholms natur og landskaber samt de bornholmske havne, så vi understøtter bosætning, tilflytning og turismeerhvervet.	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt At skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028 At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
2. Bæredygtigt, energi- og miljørigtigt kommunalt byggeri	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
3. Infrastruktur og trafiksikkerhed	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
4. Kollektiv transport	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder

Mål for Natur- og Miljøudvalget

Mål nr. NMU-01

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt At skabe 1.000 nye jobåbninger inden 2028 At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder.
Langsigtet mål	Vi vil fortsat bevare, sikre og udvikle Bornholms natur og landskaber samt de bornholmske havne , så vi understøtter bosætning, tilflytning og turismeerhvervet.
Mål for budget 2021:	<ul style="list-style-type: none"> • Iværksætte og gennemføre projekter der skaber større biodiversitet (fx fritlæggelse af rørlagte vandløb, genetablering af klippeløkker og pleje af lysåbne naturtyper). • Implementere hele eller dele af "Forslag til Landskabsstrategi for Nordbornholm" i kommuneplanlægningen for at sikre en hensigtsmæssig udvikling på Nordbornholm i forhold til natur, friluftsliv, bosætning og erhvervsudvikling. • Gennemføre og afslutte forprojekt til "Bornholms Grønne Bølge". I forprojektet analyseres og detaillplanlægges selve projektet, herunder indgåelse af aftaler med lodsejere om konkret stiforløb, naturpleje etc. • Afsætte yderligere midler til medfinansiering af projektet "Bornholms Grønne Bølge". Minimum 3-5 mio. kr. evt. fordelt over flere budgetår. • Fundraising til udvikling af infrastruktur og til understøttelse af private investeringer • Indgåelse af partnerskaber med foreninger og private erhvervsdrivende • Hurtigere sagsbehandling og klare kriterier for tildeling af arealer/bygninger/m.m. på havnene • Samarbejde med Destinationen og de private landbaserede og maritime turistaktører – og med særligt fokus på outdoor • Sikringsopgaver og udviklingsopgaver på de små private havne • Fokus på en bæredygtig drift af havnene i overensstemmelse med Bright Green Island strategien • Markedsføring og formidling • Sikring af de personalemæssige ressourcer i organisationen
Målet vurderes opnået når:	Målene er fortløbende. Der vil ved passende lejligheder bliver afrapporteret til NMU om status.

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At bruge vores tilgængelige og lokale ressourcer bedst muligt At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder.
Langsigtet mål	Det er Natur og Miljøudvalgets mål, at arbejde for bæredygtigt, energi- og miljørigtigt kommunalt byggeri , og derigennem fremstå som forbillede for øvrigt byggeri på Bornholm. Dette mål skal understøtte de 8 vedtagne bornholmermål.
Mål for budget 2021:	<p>Bornholms Regionskommune arbejder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At opførelse af nye bygninger betragtes i et bæredygtigheds- og helhedsperspektiv, og at bæredygtighed indarbejdes i alle byggeriets anlægs- og driftsfaser. <ul style="list-style-type: none"> o Dette gøres ved at der enten foretages indledende overvejelser, udføres analyser samt en afdækning af muligheder eller behov, der belyser det enkelte byggeri og at der i udbudsmaterialet indarbejdes projektspecifikke krav og mål for byggeriets cirkulære liv. - At bæredygtighed indarbejdes i daglig drift og vedligehold af bygninger. <ul style="list-style-type: none"> o Dette gøres ved at løsninger og materialevalg foretages begrundet, fortrinsvis blandt certificerede produkter, og der ved udskiftning af tekniske løsninger, overvejes indarbejdet samme krav som ved nybyggeri. - At BRK Ejendomsstrategi er tilpasset den aktuelle situation på Bornholm: <ul style="list-style-type: none"> o Dette gøres ved at evaluere eksisterende ejendomsstrategi hvert andet år, og tilpasse den til samfundets løbende udvikling, og behov for justering i ejendomsmassen og brugernes anvendelsesbehov <p><i>Bæredygtig udvikling er: ansvarlig forvaltning af nutiden, for at opnå det bedste resultat i fremtiden.</i></p> <p><i>En udvikling, der opfylder de nuværende behov, men uden at bringe fremtidige generationers muligheder for at opfylde deres behov, i fare.</i></p>
Målet vurderes opnået når:	Fortløbende mål, der forventes opfyldt når det er indarbejdet i gældende daglig praksis. Ejendomsstrategien er politisk godkendt, herefter evaluering hvert andet år på strategien.

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Flere borgere kræver fortsat fokus på en god infrastruktur Den trafikale infrastruktur skal sikre gode og trafiksikre vejforbindelser <ul style="list-style-type: none"> - Indsatsen for trafiksikkerheden skal afpasses efter de vedtagne målsætninger i Trafiksikkerhedsplanen 2018 – 2025. - Det regionale cykelvejnet skal fortsat udbygges med sikkerhed for øje, og som en understøttelse af turisterhvervet på Bornholm.
Mål for budget 2021:	<ul style="list-style-type: none"> - Bornholms Cykelveje 2016 – 2019 afsluttes. Alle anlægsprojekter forventes gennemført. - Trafiksikkerheds plan 2018 – 2025 pågår. De prioriterede anlægsprojekter for året gennemføres. - Fortsat aktiv deltagelse i byudviklingsprojekter.
Målet vurderes opnået når:	Projekterne er gennemført og afrapporteret til NMU og KB efter de gældende regler i BRK.

Mål nr. NMU-04

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Den kollektive trafik skal understøtte at det er muligt at bo - leve og have et aktivt arbejds-, skole- og fritidsliv på hele Bornholm. Dette skal ske på den mest optimale og miljøneutrale måde, som er opnåeligt i forhold til den økonomiske ramme. Alle typer transport - hel eller delfinansieret af det offentlige - integreres i de logistiske setups.
Mål for budget 2021:	<p>Samarbejdet med skoler - arbejdspladser samt andre vitale aktører fastholdes og udvides efter behov.</p> <p>Dette samarbejde har som overordnet mål at visualisere, også for nye indbyggere, at man faktisk kan bruge kollektivtrafik på Bornholm som primær transportform eller minimum som "bil nummer 2".</p> <p>Der stilles plads til rådighed i busserne til at f.eks. tilflytterkonsulent kan bruge denne informationskanal.</p> <p>Opfølgning på målet vil ske løbende og i dialog med diverse samarbejdspartnere.</p> <p>BAT skal skabe en velorganiseret og god afvikling af bustrafikken inden for de økonomiske rammer der er til rådighed.</p>
Målet vurderes opnået når:	Når nye køreplaner er forelagt og godkendt politisk jf. de økonomiske vedtagne rammer. Samt at vedtagne køreplaner generelt overholdes.

MÅL FOR JOB-, UDVIKLINGS- OG FRITIDSUDVALGET

Langsigtede mål

Oversigt over udvalgets langsigtede mål	Det langsigtede mål – relation til visionsspor
1. Bornholm skal tilbyde borgerne fritids- og kulturaktiviteter over hele øen	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
2. Bornholm skal understøtte levende lokalmiljøer og sociale mødesteder	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
3. Bornholm vil øge rekruttering og tilknytning til øen	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
4. Bornholm skal sikre høj kvalitet i uddannelser og lærepladser	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
5. Bornholm er rammen om et attraktivt studiemiljø	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder

Mål for Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget

Mål nr. JUFU-01

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Bornholm skal tilbyde borgerne fritids- og kulturaktiviteter over hele øen
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Øget udnyttelsesgrad af idrætsfaciliteter (overført fra 2017)</i> 2. <i>Implementering af fleksibel adgang til gymnastiksale (overført fra 2017)</i> Der indgås en dialog med Ejendomme og Drift om muligheden for at udvide konceptet "fleksibel adgang" til også at omfatte kommunale gymnastiksale. 3. <i>Undersøge muligheden for at implementere fleksibel adgang til selvejende idrætshaller (overført fra 2017)</i> 4. <i>Samarbejdsaftaler med eksterne kulturinstitutioner (overført fra 2017)</i> Der udarbejdes samarbejdsaftaler med selvejende kulturinstitutioner, der modtager kommunalt driftstilskud over 300.000 kr. Aftalen skal udgøre rammen for kommunens samarbejde med den enkelte institution på baggrund af et årligt kommunalt driftstilskud. 5. <i>Øens fritids- og kulturtilbud skal være synlige</i> På Bornholm har vi et rigt udbud af tilbud inden for outdoor, idræt, kultur, natur mv. til glæde for både turister og bornholmere. JUFU vil arbejde for at styrke eksponeringen af det mangfoldige decentrale fritids- og kulturliv på Bornholm, så både turister, bornholmere og tilflyttere får øjnene op for hvor meget Bornholm har at byde på. Arbejdet skal bl.a. tage udgangspunkt i DIF's anbefalinger i rapporten "Outdooridræt i Danmark" Dette realiseres gennem et tættere samarbejde mellem turisterhvervet, BRK og centrale aktører inden for idræts-, kultur- og fritidsområdet. 6. <i>Øget benyttelse af fritids- og kulturtilbud hele året rundt</i> De helårsåbne kultur- og fritidsinstitutioner på hele øen skal understøtte aktiviteter i vinterhalvåret ved blandt andet at udnytte de eksisterende rammer på nye måder, som kan generere øget aktivitet og tiltrække nye brugere. De faglige råd på idræts- og kulturområdet skal udnyttes strategisk, så der sikres sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel blandt både bornholmere og turister
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Målet er fortløbende, og skal sikre fokus på en stigende udnyttelse af de bornholmske idrætsfaciliteter.

	<p>Effektmålingen består af en måling af udnyttelsesgraden på organiserede, kommunale idrætsfaciliteter med udgangspunkt i tallet fra 2014, som var 7.069 aktivitetstimer.</p> <p>Målingen baseres på foreningernes aktivitetstimer brugt i Haslehallen, Klemenskerhallen, Svanekehallen, Søndermarkshallen, Rønne Idrætshal, Rønne Træningshal og Søndermarksskolens gymnastiksal</p> <ol style="list-style-type: none">2. Målet anses for opnået, når der er fleksibel adgang til de kommunale gymnastiksale3. Målet er fortløbende, og skal sikre fokus på at etablere fleksibel adgang i de selvejende haller ligesom det er sket i de kommunale haller på Bornholm4. Målet er opfyldt, når der er indgået samarbejdsaftaler med øens større kulturinstitutioner5. Målet anses for opnået, når der etableret en dialog mellem ovenstående parter som udmønter sig i en konkret handleplan.6. Målet anses for opnået, når der er etableret et samarbejde mellem de forskellige interessenter, og når den kommunale forventning til helårsaktivitet er indskrevet i samarbejdsaftaler med øens helårsåbne kultur- og fritidsinstitutioner.
--	--

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Bornholm skal understøtte levende lokalmiljøer og sociale mødesteder
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Flere kultur- og fritidsaktiviteter på færre adresser (overført fra 2017)</i> Realiseringen af dette mål pågår fortsat i forlængelse af kommunens ejendomsstrategi om kloge kvadratmeter. De senere år er folkebibliotekerne og de pædagogiske læringscentre i hhv. Aakirkeby, Hasle og Allinge blevet samlokaliseret henholdsvis på Hans Rømer Skole, Svartingedal skole og Kongeskærsskolen. I samarbejde med Ejendomme og Drift blev der i 2018 startet en proces i Gudhjem, der skulle føre til samlingen af flere aktiviteter på færre adresser. Administrationen arbejder pt. på at samle Kulturskolens aktiviteter dvs. billedkunst-, musik- og dramaundervisning på Dams Gård. 2. <i>Antallet af besøgende børn og unge (0-18 år) på øens kulturinstitutioner er steget med 10 % (overført fra 2017)</i> Andelen af børn og unges brug af øens kultur- og naturinstitutioner øges år for år mod 2020. Effektmålingen tager udgangspunkt i Skoletjenesten Bornholms statistik, som udarbejdes årligt. Der tages udgangspunkt i besøgstallet i skoleåret 2016-2017, som udgjorde 46.050 besøgende inkl. lejrskoler. 3. <i>Udarbejdelse af en strategi for anvendelse af kultur- og fritidsfaciliteter</i> Der udarbejdes en strategi for hvordan eksisterende fritids- og kulturfaciliteter anvendes bedst muligt og skal udvikles med hensynstagen til brugerbehov, lokale forhold og aktivitetsudvikling. Der skal arbejdes med at sikre fleksibel adgang til kultur- og fritidsfaciliteter, som kan danne ramme om såvel foreningsbaserede, selvorganiserede, spontane og lokale aktiviteter og events hele året. Der skal desuden ses nærmere på muligheden for at integrere anbefalingerne fra DIF's rapport om outdoordræt i Danmark i en samlet facilitetsstrategi. 4. <i>Deltagelse i eksisterende processer om byudvikling</i> Bornholm skal være en ø, hvor fællesskab og lokal sammenhængskraft er i centrum. Deraf følger, at de lokale interessenter inddrages i en udvikling af deres lokalområde. Fritids- og kulturområdet kobles derfor til igangværende processer om by- og lokalsamfundsudvikling, så lokal adgang til fritids- og kulturtilbud sikres på hele øen og tænkes sammen

	med øvrige udviklingstiltag.
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Målet er fortløbende, og skal sikre fokus på kommunens ejendomsstrategi om kloge kvadratmetre – også på fritids- og kulturområdet. Effektmåling består af en årlig status på ejendomsstrategien. 2. Målet er opfyldt, når antallet af besøgende børn og unge er steget med 10 % 3. Målet er opfyldt, når der er udarbejdet en facilitetsstrategi. 4. Målet er opnået, når lokale borgergrupper sammen med kultur- og fritidsområdet har deltaget i de eksisterende byudviklingsprocesser, og der foreligger en opfølgning på den videre udvikling

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Bornholm vil øge rekruttering og tilknytning til øen
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> <i>Øget samarbejde om tiltrækning af udenøvs borgere</i> Måltrettet rekruttering, også gennem EURES-vejleder, så øen sikres kvalificeret og efterspurgt arbejdskraft og samarbejde ift. sikring af ægtefællejobs. <i>Fastholde tilknytning for fraflyttede bornholmere</i> Flere af de større kulturevents på Bornholm er etableret af unge iværksættere, der ikke er bosat på øen, men fortsat er en katalysator for dens udvikling. Der skal arbejdes for at styrke de unges tilknytning til deres hjemstavn og udnytte det potentiale, der ligger i den stærke bornholmske identitet i forhold til udviklingen af kultur- og fritidstilbud på Bornholm. <i>Byde tilflyttere velkommen i samarbejde med Borgerforeningerne v/ Bornholmske Borgerforeningers Samvirke (BBS)</i> Den aftalte ramme for samarbejdet mellem BBS og kommunen er planlægning, gennemførelse, evaluering og udvikling af fire årlige tilflytterarrangementer, såvel i forhold til rammer som indhold. Målet er, at alle der flytter til Bornholm, skal opleve at få et netværk, uanset om de flytter til byerne eller ud på landet. Målet er endvidere at forankre ansvaret for vores nye bornholmere i lokalsamfundene og at give borgerforeningerne en stemme til at præsentere lokale aktiviteter og tiltag.
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> Målet er fortløbende, og skal sikre fokus på at indfri visionen om 42.000 indbyggere på Bornholm i 2028. Målet er opfyldt, når der er indgået et samarbejde med Baglandet om at invitere fraflyttede unge til at lave aktiviteter på Bornholm inden for deres fagområder, evt. i samarbejde med øens kulturinstitutioner Målet er opfyldt, når den gode historie om, hvordan man som tilflytter er blevet taget godt imod og er blevet præsenteret for lokalsamfundet finder vej til andre og bliver til den gode historie om det gode liv på Bornholm. Som middel til at nå dette mål, er Borgerforeningernes samvirke inviteret med i planlægningen og afholdelsen af 4 årlige tilflytterarrangementer og udarbejdelsen af velkomstmapper, som nytillflyttede bliver henholdsvis inviteret til og får udleveret i Borgerservice, som et forsøg i 2019.

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Bornholm skal sikre høj kvalitet i uddannelser og lærepladser
Mål for budget 2021:	<ol style="list-style-type: none"> <i>Vi vil arbejde for, at Bornholm bliver "Danmarksmester" i gode lærepladser</i> Erhvervsuddannelser skal være en attraktiv karrierevej, hvor Bornholm udmærker sig ved høj kvalitet i lærepladserne – både for unge og voksne. Høj kvalitet i lærepladserne skal tillige sikre rekruttering og tilknytning af unge bornholmere, som vælger skoleperioder udenøs. JUFU vil arbejde for et faglært Bornholm. Gennem et tættere samarbejde med erhvervslivet, sættes der fokus på kvalitet i lærepladserne, der sammen med øget anvendelse af kompetencevurderinger sikrer flere en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. <i>Vi skal på Bornholm arbejde for, at der finder attraktive uddannelses tilbud gennem hele livet - fokus på stedbundne kvaliteter</i> Bornholm skal tiltrække unge med attraktive uddannelsesudbud der afspejler øens stedbundne kvaliteter, herunder historisk, kulturelt og socialt. En stedbunden kvalitet kan også være et tæt og unikt samarbejde og koordinering mellem uddannelsesområdet og erhvervslivet, hvor der er fokus på bl.a. viden og kompetencer. JUFU vil arbejde for at styrke eksponeringen af de mangfoldige støttemuligheder for livslang læring, samt facilitere og understøtte et systematisk og handlingsorienteret samarbejde mellem uddannelsesområdet og erhvervslivet.
Målet vurderes opnået når:	<ol style="list-style-type: none"> Målet anses for opnået, når der er etableret en systematisk dialog mellem BRK og Erhvervslivet som udmønter sig i konkrete tiltag, herunder bl.a. udarbejdelsen af en handleplan for "gode lærepladser på Bornholm". Målet anses for opnået, når der er etableret en systematisk dialog mellem BRK, Uddannelsesinstitutionerne og Erhvervslivet som udmønter sig i konkrete tiltag og herunder udarbejdelsen af en handleplan for "videns- og kompetence samarbejde på Bornholm"

Mål nr. JUFU-05

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028	
Visionsspor	At Bornholm bliver det attraktive tilvalg for tilflyttere, turister og virksomheder
Langsigtet mål	Bornholm er rammen om et attraktivt studiemiljø
Mål for budget 2021:	<p><i>Vi vil aktivt arbejde for at rammerne for et studiemiljø er attraktive og muliggør at vi kan fastholde og tiltrække unge til uddannelser på Bornholm</i></p> <p>Der skal etableres flere ungdoms- og studieboliger, der understøtter et attraktivt studiemiljø, ligesom der er et behov for at understøtte sociale fællesskaber i de unges fritid, bl.a. ved at gøre det nemt at mødes på tværs af uddannelser. JUFU vil arbejde med et udvidet Campus-begreb, hvor uddannelse, bolig og fritidsliv er tæt forbundne</p>
Målet vurderes opnået når:	Målet anses for opnået, når der er etableret flere ungdoms- og studieboliger og der forekommer en systematisk understøttelse af sociale aktiviteter for elever og studerende på Bornholm